

Odločba Vrhovnega sodišča RS: VS Sodba U 1333/1993

Zbirni podatki

Evidenčna številka: VS11877

ECLI: ECLI:SI:VRS:1995:U.1333.93

Oddelek: Upravni oddelek

Datum: 12.7.1995

Področje: INŠPEKCIJSKO NADZORSTVO

Institut: ukrep tržnega inšpektorja - cena kruha

[Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Povezave

ZSDU člen 70. ZTI člen 7. Uredba.

Besedilo

Jedro

Tržni inšpektor v zvezi z inšpekcijskimi ukrepi na področju cen svoje odločitve ne more opreti le na določbo ZSDU (70. člen), če v materialnem zakonu (zakonu o tržni inšpekciji) nima pooblastila za določene ukrepe ali v njem ni vsaj jasno predpisane obveznosti določenih subjektov, katerih izvajanje nadzoruje inšpektor.

Izrek

Tožbi se ugotovi in se odpravi odločba Republiškega tržnega inšpektorata z dne 2.9.1993.

Obrazložitev

Z izpodbijano odločbo je tožena stranka zavrnila tožnikovo pritožbo proti odločbi tržne inšpekcije občinskega inšpektorata občine z dne 27.7.1993, s katero je bilo tožniku kot samostojnemu obrtniku naloženo, da je dolžan oblikovati drobnoprodajne cene pšeničnega kruha na ravni, kot so se v skladu s predpisi oblikovale in uporabljale na tržišču na dan 1.6.1993. V obrazložitvi odločbe je navedla, da zakon o cenah, na podlagi katerega je Vlada Republike Slovenije izdala uredbo o določitvi najvišjih cen moke in kruha z veljavnostjo od 29.6.1993, sicer ne določa upravnega ukrepanja, pač pa daje podlago zanj zakon o sistemu državne uprave in o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih. V 70. členu namreč pooblašča tržnega inšpektorja za nadzor nad izvajanjem predpisov in mu v primeru kršitev določa pravico in dolžnost, da odredi ukrepe, ki so potrebni, da se pomanjkljivosti odpravijo, kar je tržni inšpektor, ki je pri kontrolnem pregledu dne 23.7.1993 ugotovil, da tožnik zaračunava višje cene, kot so določene z uredbo, tudi storil. Zaradi tega in zaradi dejstva, da predpisi, ki so sprejeti in ki veljajo za vse brez izjeme tako tudi za tožnika, ki bo moral drobnoprodajne cene oblikovati v skladu z navedeno uredbo, so bile vse tožnikove navedbe v pritožbi za toženo stranko pravno irelevantne.

Tožnik v tožbi meni, da so bile z izpodbijano odločbo kršene njegove pravice glede na dejstvo, da za oblikovanje cen na dan 1.6.1993 po uredbi Vlade Republike Slovenije o določitvi najvišjih cen moke in kruha niso veljali nikakršni predpisi, ki bi določali oblikovanje cen pšenični moki in kruhu. Z izpodbijano odločbo je

bilo namreč posplošeno ugotovljeno, da je zaračunaval višje cene, kot so določene z navedeno uredbo, pri tem pa ni bilo konkretizirano, kateri veljavni predpisi za oblikovanje cen, na katere se sklicuje Vlada RS v uredbi, so bili kršeni. Meni, da se ta uredba nanaša zgolj na cene tistih pšeničnih mok in kruha, ki so bili proizvedeni iz pšenice oziroma moke, prevzete iz blagovnih rezerv, kar je urejala odredba o določitvi cen pšenice in moke iz republiških blagovnih rezerv in cen kruha (Uradni list RS, št. 19/92). Takšne pšenice oziroma moke pa Republika Slovenija v spornem obdobju ni več zagotavljala. Poudarja tudi, da je navedena uredba, na katero se sklicuje izpodbijana odločba, nejasna in nedorečena in s tem tudi tehnično tako pomanjkljiva, da je ni mogoče uveljaviti v praksi, ne da bi pri tem posegali v njegove pravice, hkrati pa bi lahko bil nepopravljivo oškodovan. Meni tudi, da navedena uredba ni v skladu s 5. členom zakona o cenah in je v nasprotju s 155. členom ustave Republike Slovenije. Smiselno predlaga, da sodišče ugotovi tožbi in odpravi izpodbijano odločbo.

Tožena stranka je poslala upravne spise, na tožbo pa ni odgovorila. Tožba je utemeljena.

Po presoji sodišča je tožena stranka nepravilno uporabila določbo 70. člena zakona o sistemu državne uprave in o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih (Uradni list SRS, št. 24/79, 12/82, 39/85, 37/87 in 18/88). Navedeni zakon tržnega inšpektorja ni pooblašчал, da stranki naloži vrnitev cen na določeno raven, če pri izvajanju nadzora ugotovi, da so cene oblikovane v nasprotju s predpisi o cenah, saj je v 70. členu le na splošno urejal pravice in dolžnosti inšpektorja pri opravljanju inšpekcijskega nadzorstva, ni pa vseboval materialne podlage za odrejanje posameznih vrst inšpekcijskih ukrepov. Tudi zakon o cenah (Uradni list RS, št. 1/91-I) nima določb, ki bi urejale inšpekcijske ukrepe na področju cen in ne določb o obveznostih subjektov, ki kršijo predpise o cenah. O pristojnosti tržnega inšpektorja na tem področju govori le 7. člen zakona o tržni inšpekciji (Uradni list SRS, št. 27/74), ki inšpektorju v zvezi s kršitvijo predpisov o cenah nalaga, da je dolžan vložiti ovadbo zaradi kaznivega dejanja ali gospodarskega prestopka oziroma da je dolžan vložiti predlog za uvedbo postopka zaradi prekrška. V

teh primerih je tržni inšpektor dolžan ugotoviti znesek pozitivne razlike v ceni in predlagati sodišču oziroma sodniku za prekrške, da storilcu to razliko odvzame kot protipravno premoženjsko korist. Drugih posebnih določb o inšpekcijskih ukrepih na področju cen zakon o tržni inšpekciji nima. Inšpekcijski organ pa po presoji sodišča svoje odločitve ni mogel upreti samo na določbo 70. člena navedenega zakona o sistemu državne uprave, če v materialnem zakonu nima pooblastila za določene ukrepe, ali pa v njem vsaj jasno predpisane obveznosti določenih subjektov, katerih izvajanje nadzoruje inšpektor.

Ker je prvostopna odločba po navedenem nezakonita in je takšna tudi odločba tožene stranke, je moralo sodišče izpodbijano odločbo odpraviti. Svojo odločitev je oprlo na 2. odstavek 42. člena zakona o upravnih sporih, ki ga je v skladu s 1. odstavkom 4. člena ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I) smiselno uporabilo kot republiški predpis.